UDC 316.75 316.75:008(497.6)

Uticaj ideologije na razvoj društva: uključujući bibliotečko-informatičko okruženje

**

The influence of ideology on society development: including library-information environment

Dr. Ismet Ovčina, direktor

Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine (NUBBiH) Sarajevo, BiH

E-mail: ismet@nub.ba

Sažetak:

Prema novijim istraživanjima, ideologija se definiše kao sistem ideja, pogleda, predstava, osjećanja i vjerovanja o ciljevima razvoja društva i čovjeka, a takođe i kao sredstvo i put postignuća ovih ciljeva ovaplоćenih u vrijednosnim orijentacijama, ubjeđenjima, aktima volje i podsticajima (čovjeka ili ljudi) u svojim istinskim stremljenjima i ciljevima koje je on ili oni postavili pred sebe.

Važnu ulogu u ideološkom djelovanju ima kultura sa svim svojim pluralizmom tipova, formi, stilova i funkcija. Njen uticaj na čovjeka je zaista veliki, pošto nema čovjeka koji nije, u većoj ili manjoj mjeri, uključen u sferu kulture.

Po uticaju ideologije onih koji su na vlasti na rad Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine i kulturnu politiku u Bosni i Hercegovini bila je prepoznatljiva i čitava 2012. godina. Zahvaljujući takvom, počesto ignorantskom, odnosu nadležnih prema ovoj instituciji (i drugim institucijama kulture od značaja za BiH) nastavlja se i tekuća 2013. godina.

Ključne riječi: *ideologija, ideološka sfera, kultura, kulturno naslijeđe, motivacija*

Summary:

According to the latest researches, ideology is defined as a system of ideas, views, conceptions, sensations and beliefs in the goals of social and humans' development and also, as an instrument and way of attaining these objectives embodied in valuable orientations, convictions, acts of will and encouragements (a man or the men) in their real aspirations and set the goals for themselves.

Culture has an important role in ideological action with all its pluralism of the types, forms, styles and functions. Its importance for a human being is really great, because there is nobody who isn't greatly or smaller included in cultural sphere.

The whole 2012 year was recognized by the ideological influence of some people in power to the National and University Library of Bosnia and Herzegovina' working and cultural politics in Bosnia and Herzegovina. Owing very often, such an ignorant relationship of the authorities towards this institution (and the other cultural institutions of high importance for B&H), continues in the current year, 2013.

Key words: *ideology, ideological sphere, culture, cultural heritage, motivation*

Uvod

U društvenim naukama, posebno politologiji, raširenо je mišljenje da je proteklo stoljeće bilo epoha ideologija, da je ova epoha tobože prošla i da je nastupilo vrijeme deideologizacije ili postideološka sfera. Inicijatori ovog mišljenja bili su R. Aron, D. Bell (Bel), K. Popper (Poper) i drugi zapadnjački mislioci. Po njihovom mišljenju, u zemljama Zapada nastupila je epoha slabljenja socijalnih konflikata i došlo je do općenacionalne saglasnosti interesa. Ideologije, koje su izražavale parcijalne interese grupa, slojeva, klasa, izgubile su na značaju. Pri tome se na paradoksalan način ne primjećuje, ili se namjerno ignoriše, činjenica da krah jedne ideologije ne znači kraj ideologije uopće, da ideologije koje su pretrpjele historijski krah nisu sasvim umrle već su promijenile svoj izgled u skladu s novim uslovima ili se ponovo pojavljuju pod novim imenima.

Ideologije ne samo da nisu umrle nego su dobile veće značenje. Naime, sva društva su prožeta ideološkom sferom, pa se s pravom može govoriti

o svjetskim ideološkim tendencijama. Svjetska zajednica sve više globalizuje ideologije, pa one dobivaju sveopći značaj.

Na drugoj strani, često se sadržaji određene ideologije pogrešno pripisuju nekoj drugoj. Naprimjer, neoliberalizam se često poistovjećuje sa kapitalističkom ideologijom, a on je izvorno nastao da bi dao osnovu za oslobađanje radnika od vlasti kapitala. Takođe, postoji nerazumijevanje ideologija nacionalizma, konzervativizma… Potom, obični građani će reći da demokratija potiče iz liberalizma, ali to je djelimično tačno. Prvi liberali su smatrali da je demokratija opasnost za liberalizam, državu i narod. Poznati su takvi stavovi nekih liberala, o demokratiji: "Zapamtite, demokratija nikada ne živi dugo", govorio je John (Džon) Adams , "ona brzo pustoši, iznurava i uništava sebe. Nije bilo još ni jedne demokratije koja nije izvršila samoubistvo." Njemu je odgovorio T. Jefferson (Džeferson): "Demokratija nije ništa drugo nego vlast gomile, kada 51 posto ljudi može da oduzme prava ostalima." Sa Jeffersonom se saglasio J. Madison (Dž. Medison): "Demokratija je najgora forma državne uprave!"

Ideološka sfera ima strateški značaj za društvo. Ovdje se stiču sljedbenici i protivnici. Ovdje se stvara i razara. Ona je, prosto, sveprisutna. Ona je osnova i "socijalnih tehnologija" i političkih partija i medija… Ni država ne može mimo ovog procesa, pa se kaže da je ustav, između ostalog, izvor ideologije, ali i da nastaje na tom osnovu. Drugim riječima ideologija dobiva na značaju tek kada je prihvate i započnu njenu realizaciju određene organizacije ili institucije, a posebno država. Ona je državi prosto nužna iz praktičnih razloga, da ostvari, između ostalog, dominaciju određenih interesa, vrijednosti, ideja…

Međutim i ovdje je bilo određenih nedoumica. Naime, krajem 80-ih godina XX stoljeća ideologija se počela shvatati kao nešto zlokobno, kao nasilna promjena (samo)saznanja stanovništva, a obim istraživanja i objavljenih radova o ovom problemu se naglo umanjio. Ipak, pokazalo se da nije moguće bez ideologije. Ona daje orijentire čovjeku i društvu i kao takva je neophodna. To pokazuje i definicija ideologije, koja se na Zapadu identifikuje sa "socijalno-političkom doktrinom". Zbog toga su političke partije, nevladine organizacije i različiti pokreti važan socijalni subjekat, koji se, između ostalog, raspoznaje i po ideološkom predznaku. Sve one svojim postojanjem i radom stvaraju državnu ideologiju. U čemu je, dakle, smisao državne ideologije?

Prvo, državna ideologija daje stanovništvu predstave o smjeru države i društva, o smislu države, njenoj politici. Za stanovništvo to može biti i odgovor na pitanja: Ko smo mi? Kuda idemo?

Drugo, državna ideologija je povezana sa legitimnošću vlasti. Ideje koje podržava stanovništvo povećavaju legitimitet i legitimnost vlasti, što jača državnu vlast, a time i njenu efikasnost u provođenju reformi i programa. Zato država i ne bi to bila da ne vlada propagandnom mašinom – oruđem za uticaj na masovno saznanje naroda, odnosno za usvajanje od države izabrane ideologije. Ideologija je, ponovimo to, moćno integraciono sredstvo, bez koje se država raspada, gubi svoju monolitnost, zbog čega država, zaista, ne može biti neideološka.

Zato se s pravom govori da je ideologija nerazdvojni dio društvene strukture i obavezni element savremene države. Svjetska iskustva pokazuju da ni jedna država, koja drži do sebe i svog opstanka, neće da se odrekne ideologije, jer za realizaciju određenih programa uvijek su potrebni ljudi koji su privrženi određenim koncepcijama, doktrinama, idealima i pogledima na svijet.

Treće, ideologija je potrebna kako državi tako i stanovništvu. Ideologija nije prosto jedinstvo određenih ideja. To je pogled na svijet, društvo i čovjeka, državu i čovjeka, sistem koji nosi i određenu vrijednosnu orijentaciju (dobro – loše) i stil ponašanja. Ako nema ideologije, to znači gubljene koordinata (orijentira) ponašanja u društvu, što može dovesti i do gubljenja smisla života.

Ukoliko se ideologija osvješta autoritetom nacije i države, ona može postati i autonomna snaga, koja po automatizmu vrši mobilizaciju u cilju svoje zaštite. Ideologija ne prožima samo "mase", odnosno bazu društvene strukture, već i "elitu", odnosno vrh jednog društva. Liči li nam ovo na neke pojave u našem društvu kada se pojedine političke elite zaklanjaju iznad autoriteta nacije ili pak države – a sve radi očuvanja vlasti?

Ideologije formiraju kako pojedinici tako i politički režimi, političke partije, nevladine organizacije i udruženja… U normalnim, demokratskim režimima svaka društvena snaga ima svoju ideologiju, svoj pogled na svijet i svoje ideje, koje konkurišu između sebe i dokazuju svoje pravo na političkoj areni. Zbog toga se, da ponovimo, veoma često i čvrsto veže uz političke partije.

O pojmu i značaju ideologije

Prema "Političkoj enciklopediji", riječ *ideologija* bila je prvi put upotrijebljena krajem XVIII stoljeća od strane jedne grupe francuskih filozofa i naučnika koji su svoje učenje nazvali *ideologijom*, a sebe *ideolozima*. Pod tim su ustvari mislili na nauku o opažajima, čijim se kombinovanjem obrazuje naše saznanje u cjelini. Ova grupa naučnika djelovala je kao opozicija cezarizmu Napoleona III. Zato je Napoleon rasturio Akademiju nauka, koja je bila u njihovim rukama, i na

univerzitet doveo grupu konzervativnih filozofa, koji su imali kao glavni zadatak da unište uticaj "ideologa" i da postave ideologiju prikladnu cezarizmu. Iz toga sukoba Napoleona III s "ideolozima" nastaje određeni smisao riječi ideologija označavajući gledište koje je negativno ne samo u političkom nego i u širem naučnom i filozofskom značenju.

Poslije ovoga termin ideologija dobivao je različita značenja.

U XIX vijeku preovladavao je negativni odnos prema ideologiji. Revolucionarni potresi u ovom vijeku dobro su pokazali kako ideje, sistematizovane od mislioca u osobene teorije, prerastaju u socijalno zanimljive vrijednosti, a zatim u simbol vjere.

Karl Marx (Marks) i Friedrich (Fridrih) Engels su u analizi ideologije polazili od klasnih pozicija. Marksističko shvatanje ideologije razvijeno je od ovih autora u djelima "Njemačka ideologija" i "Sveta porodica". Marksizam je shvatao ideologiju kao dio "nadgradnje" nad ekonomskom bazom, posredovan socijalnom strukturom društva. Osnivači marksizma su, dakle, ideologiju shvatali kao tipično iluziono ovaploćenje bića, stvaranje "iluzija klase o samoj sebi". Ideologija u marksističkom shvatanju – to je sveobuhvatna prizma kroz koju klasa posmatra svijet. Ova prizma je klasni interes, otuda slijedi i zaključak da je to spekulativni pogled na okružujuću stvarnost.

Sa pozicija marksizma, *politička ideologija jeste sistem ideja, pogleda, predstava, sadržaja, teorijsko osmišljavanje političkog postojanja s tačke mišljenja interesa konkretnih klasa*. Ideologija se javlja kvintesencijom socijalno-klasnih interesa.

Termin *naučna ideologija* stvorio je V. I. Lenjin, a za dalje proučavanje ideologije zaslužan je njemačko-britanski sociolog K. Mannheim (Manhajm), rođen u Budimpešti 1893. godine, koji je izraz *ideologija*, iako blizak marksističkom shvatanju ovog pitanja, upotrijebio u posebnom značenju. U svojoj knjizi "Ideologija i utopija" Mannheim ideologiju razmatra kao vid apologetskog saznanja, koje budući "transcendentnim" po svojoj prirodi, igra u odnosu na činjenice stabilizujuću ulogu, odnosno ulogu očuvajućeg faktora. Mannheim je smatrao da je ideologija uvijek konzervativna. U tome je osnovna razlika između ideologije i utopije.

U mnogobrojnim istraživanjima posvećenim izučavanju ideologije kao socijalne pojave u različito vrijeme bile su izložene interesantne teze o shvatanju suštine i strukture ideologije. Tako su marksista A. Gramsci, kao i od marksizma daleki D. Bell naglasili da je glavna razlika ideologije u odnosu na filozofiju u tome što je ona uvijek orijentisana na praksu, na realizaciju ideja u socijalnom životu.

A T. Parsons je pod ideologijom podrazumijevao sistem vrijednosti datog društva, koji ispunjava funkciju orijentacionog podsistema. K. Lenk je shvatao ideologiju kao sistem vrijednosti koji potvrđuje poredak u datoj državi.

Šta je ideologija?

Prema novijim istraživanjima, ideologija se definiše kao sistem ideja, pogleda, predstava, osjećanja i vjerovanja o ciljevima razvoja društva i čovjeka, a takođe i kao sredstvo i put postignuća ovih ciljeva ovaploćenih u vrijednosnim orijentacijama, ubjeđenjima, aktima volje i podsticajima (čovjeka ili ljudi) u svojim istinskim stremljenjima i ciljevima koje je on ili oni postavili pred sebe.

Ovom definicijom mi nismo iscrpili sadržaj ideologije. Potrebno je, prvo, ukazati da se ovdje uočavaju dvije glavne komponente ideologije: *vjerovanje* i *volja*. To znači da suština ideologije nije u tome da je ona samo sistem ideja, pogleda, vrijednosnih postavki i vjerovanja, nego ona obuhvata i formiranje veze između pogleda na svijet i normi ponašanja ljudi, objašnjenje smisla ovih procesa i promjena do kojih dolazi u društvu.

Pored toga, potrebno je ukazati da ideologija ima i racionalno-emocinalni dio koji je bitan za ocjenu svijeta i života, a koji dozvoljava čovjeku da pronađe svoje mjesto, da formira životnu strategiju i najprihvatljiviji put. Ideologija je, pored toga, specifični duhovni „reaktor“ tvornica ideala, ciljeva i vrijednosti ka kojima vrijedi stremiti i koje želimo da ostvarimo u praksi.

Sljedstveno tome, ideologija predstavlja i normativno-simbolički sistem koji individuumu, kao i socijalnim grupama, daje mogućnost da se opredijele u svom socijalno-političkom i sociokulturnom prostoru, da formiraju vlastite pozicije i stremljenja ka promjenama socijalne stvarnosti u saglasnosti sa sopstvenim projektom.

Opću paletu ideoloških postavki dopunjuju političke partije sa svojim programima. Sadržaj ovih programa može biti različit i izraziti anacionalnu (građansku) ili nacionalnu poziciju, zatim privrženost određenom političkom sistemu (parlamentarizmu, monarhizmu, itd.). Možemo li na trenutak zamisliti kako u bosanskohercegovačkoj stvarnosti funkcionišu koalicije građanskih, nacionalnih i multinacionalnih partija, te kako one mogu uticati na rješavanje društvenih pitanja uključujući i bibliotečko-informatičko okruženje, očuvanje kulturne baštine i kulturnog naslijeđa. Nažalost, u borbi nekih ideja stradaju i ljudi i dokumentarno blago pojedinog društva - što je u BiH u zadnjih 20-ak godina i realnost.

O uticaju ideologije na ličnost

Važnost ideologije zaključuje se u uticaju na ličnost. Ovaj uticaj ogleda se kroz sistem vrijednosti, normi, ideala, značenja i simbola koji su sadržani u

ideologiji. Vrijednosti i norme ovaploćuju se u jeziku, običajima, obredima, tradicijama, osobenostima stila života ljudi, a što se realizuje ponašanjem, postupanjima svakog konkretnog čovjeka, koji živi u datom ideološkom okruženju.

Uticaj je jedinstvena i dinamična cjelina općeljudskih grupnih i pojedinačnih bio-psiho-socijalnih osobina. Svako ljudsko biće rađa se i razvija u okviru društva i kulture kao "svijeta simboličkih značenja", koja samo čovjek kao vrsta stvara. Svaka ličnost je po svojoj prirodi (ljudskoj i društvenoj) obdarena sposobnošću da svjesno i svrsishodno djeluje u zajednici sa drugima. U okviru tako stvorene kulture oblikuje se svako zasebno ljudsko stvorenje – tako što od prirodne jedinke postaje osobeno društveno i kulturno biće ili ličnost. Usvajanje kulture počinje učenjem (maternjeg) jezika, usvajanjem osnovnih navika, vrijednosti i elementarnih društvenih normi.

Ličnost se formira tako što se procesom socijalizacije, a pomoću svijesti i kulture, biološki nagoni zauzdavaju i zamjenjuju ("sublimišu") društveno-kulturnim normama.

Svaka ideološka doktrina teži da se razvija i usavršava i, što je najvažnije, da se realizuje u praksi (u ubjeđenjima, stavovima, ponašanju svojih sljedbenika) i da proširi sfere svog uticaja, a to se može postići samo ukoliko ima sljedbenike i veoma aktivne pristalice. Ideologija u procesu svog funkcionisanja djeluje ne toliko na svaki od elemenata ličnosti već, prije svega, na cio sistem.

U procesu uticaja ideološkog sistema na ličnost pojavljuju se četiri osnovna aspekta uticaja na individualno saznanje i postupke bilo kog člana društva: 1) kognitivni; 2) orijentacioni; 3) vrijednosni i 4) ciljni.

Uzajamno djelovanje i isprepletenost ova četiri aspekta transformiše ideološki utjecaj na ličnost u važan faktor njegove socijalizacije. Pod ovim se podrazumijeva proces usvajanja od strane individue socijalnog iskustva, određenog sistema znanja, normi, vrijednosti, obrazaca ponašanja, pripadanja određenoj socijalnoj grupi i društvu u cjelini i omogućavanja da funkcioniše kao aktivan subjekt društvenih odnosa i djelatnosti. Ideološki faktori formiranja i razvoja ličnosti su višestruki. Postoje javne i latentne forme ideološkog djelovanja. Javne forme su propaganda određenih ideala, vrijednosti, normi ponašanja, lozinki, poziva na određenu političku ili ekonomsku akciju... Skrivene forme mogu se pronaći u podtekstu nekog kazivanja, određenoj ironiji, satiri, itd.

Usmjereno ideološko djelovanje realizuje se preko djelatnosti socijalnih institucija, specijalno za to formiranih (obrazovnih, sredstava za masovnu komunikaciju, političkih partija i pokreta, nevladinih organizacija, itd.). Što se tiče neusmjerenog ideološkog djelovanja na ličnost, možemo reći da ono nije ni od koga specijalno organizovano i usmjeravano, već se događa stihijski, neposrednim socijalnim okruženjem individue: njegovom porodicom, vršnjacima, saradnicima na poslu, slučajnim susretima...

U društvu postoji cijeli niz socijalnih kanala kroz koji se odvija ideološki uticaj na ličnost. Prvi i veoma važan kanal predstavlja porodica. Ona djeluje kroz dva međusobno zavisna elementa: 1) djeluje kao specifična socijalna institucija orijentisana na formiranje i vaspitavanje mladog pokoljenja; 2) funkcioniše kao mala i prva socijalna grupa.

Važan socijalni kanal ideološkog djelovanja predstavljaju male socijalne grupe – drugovi / drugarice, saradnici na poslu, članovi religioznih zajednica, političke partije i nevladine organizacije…

Apsolutno neophodan i važan kanal ideološkog djelovanja na ličnost predstavlja škola. Škola, odnosno univerzitet formiraju pogled na svijet visokog građanskog kvaliteta, novu skalu vrijednosti saglasnu ciljevima XX stoljeća. Samim tim škola utiče na učenika kompleksnom obukom, vaspitanjem, pogledom na svijet, ali i ideološkim uticajem.

Moćan i efikasan kanal ideološkog uticaja predstavlja i kolektiv – radni, sportski, đački, bibliotečki, itd. Kolektiv predstavlja organizovano i oformljeno udruženje ljudi sa zajedničkim interesima i ciljevima, iz kojih proističu vrijednosne orijentacije, norme, pogledi na svijet, stavovi, idejno-političke predstave i pozicije. U kolektivu se rađa i razvija osobeni tip međuljudskih odnosa, koji je važan za identifikaciju sa kolektivom. Tu se očekuje saradnja, uzajamna pomoć, itd. Dobro organizovan i jedinstven kolektiv ispunjava, sam po sebi, vaspitnu funkciju, pošto je čovjeku važno da njegovo ponašanje bude odobreno od strane kolektiva, odnosno da odobri njegove ideale, vrijednosti, norme, obrasce ponašanja i ideološke orijentacije.

Važnu ulogu u ideološkom djelovanju ima kultura sa svim svojim pluralizmom tipova, formi, stilova i funkcija. Njen uticaj na čovjeka je zaista veliki, pošto nema čovjeka koji nije, u većoj ili manjoj mjeri, uključen u sferu kulture. Krije li se, možda, ovdje mogući odgovor zašto je takav odnos prema kulturi i kulturnim institucijama kod nas? Naročito kada znamo da od svih institucija kulture posebno biblioteke i muzeji imaju izuzetan značaj jer čuvaju kulturnu baštinu i kulturno naslijeđe, u njihovim kolekcijama je pamćenje ljudskog roda.

U sistemu ideološkog djelovanja na ličnost posebno mjesto pripada sredstvima za masovnu komunikaciju (štampa, radio, televizija i internet). Mediji, uzeti zajedno, ne donose ni toliko nove informacije, nove ideje i poglede na svijet koliko konstruišu socijalnu realnost i dovode do toga da publika medijske aktere poznaje bolje od svojih komšija. Drugim riječima, mediji doprinose socijalnoj otuđenosti ljudi. Međutim, sa našeg aspekta važno je naglasiti da mediji, javno ili skriveno, popularizuju i određene političke ideologije.

Svi opisani socijalni kanali ideološkog uticaja na ličnost djeluju ne razjedinjeno već složno iako, nekada, protivurječe jedan drugom. Zato je važno da se različiti kanali ideološkog djelovanja na ličnost ne pretvore u faktor slabljenja i destrukcije duhovno-moralnih vrijednosti stvorenih od naroda tokom stoljeća, što potom vodi u podjelu i raspad naroda kao zajednice, odnosno ako se iskoriste u suprotnom, kohezivnom smjeru, onda narodna snaga, narodna moć i integracioni procesi jačaju.

Po uticaju ideologije onih koji su na vlasti na rad Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine i kulturnu politiku u Bosni i Hercegovini bila je prepoznatljiva i čitava 2012. godina. Zahvaljujući takvom, počesto ignorantskom, odnosu nadležnih prema ovoj instituciji (i drugim institucijama kulture od značaja za BiH) nastavlja se, nažalost, i 2013. godina. Ali, vjerujemo da će ipak doći do pozitivnih promjena, jer „Kada ima volje ima i načina“ (Bernard Shaw).

Literatura:

1. Babasov, E. M. Osnovy ideologii sovremennogo gosudarstva. Minsk : Amalfeja, 2004.
2. Mannheim, Karl. Ideologija i utopija. Beograd : Nolit, 1968.
1. Milošević, Zoran. Uloga ideologije u razvoju ličnosti. // Politička revija, god. 8(21), br. 1 (2009), str. 55-66.
3. Ovčina, Ismet. Političke stranke i demokratija. Sarajevo : DES, 2007.
4. Politička enciklopedija / glavni urednik Milutin Srdić. Beograd : Savremena administracij 1975.
5. Rot, Nikola. Psihologija ličnosti. Beograd : Zavod za izdavanje udžbenika Socijalističke Republike Srbije, 1976.
6. Volkov, G. Y.; Lubisky, A. V.; Makarenko, V. P. Legitimni politički autoritet : metodološka pitanja i realnosti Rusije. Moskva, 1996.
7. Zgodić, Esad. Politička meteorologija : uloga atmosfere u politici. Sarajevo : Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2007.
8. Zgodić, Esad. Teritorijalni nacionalizam : ideologija, zlotvorstvo i alternative. Sarajevo : Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta, 2012.

Dr Ismet Ovčina *(Bileća,1957.) Diplomirao je politologiju na Fakultetu političkih nauka u Sarajevu na kojem je magistrirao iz oblasti političkih partija. Na istom fakultetu je i doktorirao o temi: Bosna i Hercegovina i Bošnjaci u nacionalnoj ideologiji Banske Hrvatske (1878.-1914.).*

Aktivan je javni, kulturni i sportski djelatnik. Bio je odbornik i vijećnik u općini Stari Grad Sarajevo, predsjedavajući Općinskog vijeća Stari grad, vijećnik u Gradskom vijeću grada Sarajeva, poslanik u Skupštini Kantona Sarajevo.

U vremenu od 1994. do 1996. godine obavljao je funkciju člana Izvršnog odbora grada Sarajeva za saradnju sa UNPROFOR-om, UNHCR-om i humanitarnim organizacijama.

Od oktobra 2005. godine imenovan je za direktora Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine. Glavni je i odgovorni urednik časopisa Bosniaca i svih izdanja NUBBiH. Član je Senata Univerziteta u Sarajevu te mnogih domaćih i međunarodnih tijela za bibliotečko-informacijsku oblast kao što su: Komisija za polaganje stručnih bibliotečkih ispita, U. O. ISSN, Stending Komitet IFLa-e za nacionalne biblioteke i.t.d.

Autor i koautor je šest knjiga i preko 30 naučnih i stručnih radova iz oblasti političkog sistema i bibliotečke politike.

Dr Ismet Ovčina*(Bileća, 1957). He graduated at Faculty of Political Sciences in Sarajevo and won his master's thesis from the sphere connected with political parties. At the same faculty he defended his dissertation with title Bosna i Hercegovina i Bošnjaci u nacionalnoj ideologiji Banske Hrvatske (1878.-1914.) (Bosnia and Herzegovina and Bosniacs in national ideology of Croatia proper (1878-1914).*

He is an active public worker in the sphere of culture and sport. Ha was a committee member and municipal councillor in the municipality of Stari Grad in Sarajevo, chairman of the Municipal Council of Stari Grad, a councillor in the City Council of City of Sarajevo and a delegate of Sarajevo Canton Assembly.

During the period 1994-1996, he was a member of Executive Board of the City of Sarajevo for cooperation with UNPROFOR, UNHCR and humanitarian organizations.

Since October 2005, he was appointed the manager of the National and University Library of Bosnia and Herzegovina. He is editor-in-chief of journal Bosniaca and all editions of NULB&H. He is member of Senate of University of Sarajevo, of the Commission for Professional Library Exams; and member of the international organizations for library-information technologies: U.O. ISSN; IFLA Stending Committee for National Libraries, etc.

He is the author and co-author of six books and more than 30 scientific papers from the sphere of political system and librarianship policy.

CEEOL copyright 2016